

Till dig som blivit omnämnd i Sameh Egyptsons avhandling *Global politisk islam* – Detta kan du göra!

Hej! Du är en av dem som blivit omnämnda i avhandlingen *Global politisk islam* som lades fram vid Lunds universitet fredagen den 10 februari. Avhandlingen fick extremt hård kritik och släpptes fram av en oenig betygsnämnd med siffrorna 2-1. Den innehåller en lång rad felaktiga uppgifter, felöversättningar, olämplig vetenskaplig metodik och tveksamma källor, vilket har påtalats i en [extern granskande rapport](#) författad av en grupp som har hängts ut i avhandlingen och frontad av Yasir al-Sayed Issa.

Vi har tagit oss friheten att skicka detta mail till sammanlagt ca 70 personer som omnämns i avhandlingen. Om du vill bli borttagen från denna maillista och inte kontaktad mer är du varmt välkommen att höra av dig så stryker vi dig självklart omedelbart. Om du är en av de många som omtalas i rapporten och upplever att du har blivit felaktigt utpekad eller på andra sätt omskriven på ett sätt som du inte sympatiserar med, så är det viktigt att du ska veta att du har rättigheter. Lunds universitet är en statlig myndighet och den har inte rätt att publicera vad som helst om dig.

Vi menar att det var ett stort misstag, och ett övertramp mot god forskningssed, att Egyptsons avhandling släpptes igenom. Vi menar också att den allvarligt skadar föreningsdemokratien och sprider samt ger legitimitet åt rasistiska konspirationsteorier om muslimer i Sverige.

Efter avhandlingen har Egyptson debatterat flitigt, och hörts i många olika kanaler. Nu upprepar han sina gamla anklagelser, också sådana som han fått bevisa för sig är felaktiga. Vi tror inte att han kommer att sluta angripa oss som han pekat ut. Därför är det viktigt att vi ser till att Lunds universitet pressas att ta ansvar för att upprätthålla sanning och forskningskvalitet.

Detta kan du göra nu!

- Läs igenom de två texterna ”Detta är GDPR och dina rättigheter” och ”Lagen om etikprövning av forskning som avser människor (2003:460)” nedan, så får du en bra grund att stå på när du skriver dina anmälningar!
- Skriv till prodekanen Stephan Borgehammar på Egyptsons institution (stephan.borgehammar@ctr.lu.se) och begär att få veta hur dina personuppgifter har hanterats i Egyptsons forskningsprojekt, samt vilket lagrum de stöder sig på. Det blir lättare att få igenom dina övriga anmälningar om du har börjat med att kontakta institutionen! Se brevmallen nedan för inspiration!
- Anmäl avhandlingsprojektet till Överklagandenämnden för etikprövning (ÖNEP). Skriv ett mail till kansli@onep.se. Se avsnittet nedan för en brevmall till ÖNEP!
- Skriv till Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (NPOF) och anmäl oredlighet i forskning. Se avsnittet nedan för mer information!
- Skriv även till Nämnden för utredning av avvikelser från god forskningssed på Lunds universitet och anmäl oredlighet i forskning. Det går bra att använda samma brevmall som till NPOF. Båda adresserna finns i samma avsnitt!
- Efter att du haft kontakt med institutionen kan du lämna in ett klagomål mot avhandlingen till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) för brott mot GDPR. Läs mer i avsnittet nedan!

Detta är GDPR och dina rättigheter

GDPR är en lagstiftning som infördes 2018 och gäller för allt material som publiceras i Sverige, inklusive avhandlingar. Alla personuppgifter som behandlats från 2018 och framåt faller under GDPR-lagstiftningen, oavsett när projektet inleddes.

Exempel på att "behandla" en personuppgift är att: Samla in den, lagra den, sortera/katalogisera den, och publicera den.

Som "personuppgift" räknas alla uppgifter som kan användas för att identifiera dig. Där ingår ditt namn, din nationalitet, din etnicitet och din religionstillhörighet. Även sådant som föreningsmedlemskap kan vara en personuppgift, men det beror på vad det är för förening.

En viktig del av GDPR-lagstiftningen är artikel 5. Denna kallas "principen om laglighet, korrekthet och öppenhet." Den innebär bland annat: Man har ett ansvar för att de uppgifter man behandlar (samlar in, lagrar och publicerar) är korrekta. Man ska ha rutiner på plats för att omgående korrigera felaktiga uppgifter.

Det ska vara klart och tydligt för den dig som blivit registrerad hur dina uppgifter har behandlats. Den som behandlar dina uppgifter är skyldig att redovisa till dig hur dina personuppgifter hanterats, i samband med att uppgifterna samlas in, eller när du ber att få veta det.

Skyldigheten att informera dig direkt kanske inte gäller när öppna data samlas in. Det beror på. Men oavsett har den som behandlar dina uppgifter skyldighet att på din begäran redovisa var de fått uppgifterna ifrån. De måste också redovisa vilket rättsligt stöd de har för att behandla dina uppgifter. Du kan be dem att redovisa vilket lagrum de stödjer sig på.

Brott mot GDPR-lagstiftningen kan medföra mycket dryga böter. Personer som lidit skada av att en myndighet brutit mot bestämmelserna har rätt att begära skadestånd. Skadeståndsbegäran sker i domstol.

Lagen om etikprövning av forskning som avser människor (2003:460)

Här följer några viktiga utdrag i lagen som är särskilt viktiga att veta för dig som blivit utpekad i Egyptsons avhandling.

Syftet med lagen (§1) är att skydda den enskilda människan och respekten för människovärdet vid forskning. Du som blir forskad på ska skyddas mot risken att skadas fysiskt, psykiskt eller integritetsmässigt, och din rättssäkerhet ska värnas. Allmänheten ska ges insyn i och inflytande över den forskningsetiska prövningen.

Lagen ska tillämpas på forskning som behandlar känsliga personuppgifter eller uppgifter om brott.

8 § Mänskliga rättigheter och grundläggande friheter ska alltid beaktas vid etikprövningen samtidigt som hänsyn skall tas till intresset av att ny kunskap kan utvecklas genom forskning. Människors välfärd ska ges företräde framför samhällets och vetenskapens behov.

10 § Forskning får inte godkännas, om det förväntade resultatet kan uppnås på ett annat sätt som innebär mindre risker för forskningspersoners hälsa, säkerhet och personliga integritet. Behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om brott får godkännas bara om den är nödvändig för att forskningen ska kunna utföras.

[Läs mer på Etikprövningsmyndighetens hemsida.](#)

Brevmall till prodekanen på Centrum för teologi och religionsvetenskap

Hej Stephan!

Jag är omnämnd i avhandlingen "Global politisk islam? Muslimska brödrskapet & Islamiska förbundet i Sverige" som nyligen godkändes vid er institution.

[Ditt klagomål, välj ett eller flera]

- Forskningen har hanterat mina känsliga personuppgifter utan mitt samtycke och publicerat dessa offentligt [berätta vilka personuppgifter och var i avhandlingen de är].
- Jag figurerar i avhandlingen med felaktiga eller falska personuppgifter [berätta vilka uppgifterna är och varför de är felaktiga].
- Jag felciteras eller det står saker om mig som är osanna, vilket bryter mot god forskningssed. [Visa vilka citat som är fel eller påståenden som är osanna, och ge underlag till varför de inte stämmer]
- Något annat

[Din begäran]

- Jag vill begära att få veta hur mina personuppgifter har hanterats, med avseende på varifrån personuppgifterna har hämtats, vilka uppgifter eller kategorier av uppgifter som behandlats i forskningen, hur länge personuppgifterna kommer att lagras, och vilket lagrum ni stöder er på i hanteringen av mina personuppgifter i er forskning.
- Jag vill att ni omedelbart publicerar en adekvat rättelse om de falska uppgifterna om mig i avhandlingen.

Med vänliga hälsningar

XXX XXX

Brevmall till nationella Överklagandenämnden för etikprövning (ÖNEP) och till Nämnden för utredning av avvikelser från god forskningssed på Lunds universitet

Detta är ett förslag som kan hjälpa dig att komma igång! Men kom ihåg att din anmälan blir starkare om du själv beskriver med egna ord vad som hänt just i ditt fall! Det är också bra om du kan hänvisa till tidigare konversationer med institutionen.

Hej!

Mitt namn är XXX XXX och jag vill anmäla brott mot etikprövningslagen begånget av Lunds universitet, inom forskningsprojektet "Global politisk islam? Muslimska brödrskapet & Islamiska förbundet i Sverige", en avhandling som godkändes vid en disputation vid Lunds universitet den 10 februari i år.

I avhandlingen nämns mitt namn och uppgifter om [etnicitet/religion/härkomst/brott/politiska uppfattningar]. Berätta vilken slags uppgifter som står om dig, berätta också om detta är felaktigt och i så fall på vilket sätt. Det anses vara brott mot reglerna om forskningsetik att publicera känsliga uppgifter om de är sanningsenliga. Om det rör sig om felaktigheter om personer anses det också vara ett brott mot forskningsetiken i sig. Därför är det viktigt att du tar upp samtliga instanser av påståenden om dig. Förklara också på vilket sätt uppgifterna eventuellt är felaktiga.

Projektet saknar etikprövningstillstånd och har aldrig heller lämnat in en ansökan om det. Jag som figurerar i avhandlingen har inte fått ta del av någon uppgift om varifrån personuppgifterna har hämtats, hur länge personuppgifterna kommer att lagras, eller min rätt att begära tillgång till personuppgifterna. Jag har inte heller fått veta något om min eventuella rätt att få personuppgifter rättade eller raderade samt att få behandlingen av uppgifterna begränsad.

[OM DETTA GÄLLER DIG SÅ SE TILL ATT FÅ MED DET: Jag har hört av mig till den aktuella institutionen vid Lunds universitet och begärt att inkorrekta uppgifter om mig ska korrigeras skyndsamt. Detta har inte skett.]

Jag menar därför att projektet överträder etikprövningslagen och strider mot god forskningssed. Jag vill härmed begära att ni granskar det.

Med
XXX XXX

vänliga

hälsningar,

Skicka mailet till: kansli@onep.se. Skicka också mailet till rektor@rektor.lu.se för att det ska komma till universitetets egen nämnd för utredning av avvikelser från god forskningssed.

Om du föredrar kan du också lämna in en anonym anmälan till ÖNEP. Då skickar du denna per reguljär post till:

Överklagandenämnden för etikprövning
c/o Vetenskapsrådet
Box 1035
101 38 Stockholm.

Så anmäler du till Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (NPOF)

NPOF tar bara upp anmälningar via sin webbplats. Denna når du här: <https://npof.se/anmala-oredlighet/innan-du-paborjar-din-anmalan/>

1. Ange att forskningen har utförts vid Centrum för Teologi och Religionsvetenskap (CTR) vid Lunds universitet, av forskarstudenten Sameh Egyptson, handledt av professor Mika Vähäkangas.

2. Berätta på vilket sätt forskningen är oredlig. Se definitionen av ”oredlighet i forskningen” nedan.

Exempel på oredlighet kan vara att citat av dig har förvanskats, så att du verkar säga något annat än du egentligen sagt, eller om du påstås ha gjort saker eller deltagit på möten där du aldrig varit. Om du figurerar i en källa som förvanskas eller felöversätts i avhandlingen så kan du påtala detta.

Om du är osäker på vad precis som står i avhandlingen så kan du [ladda ner den från Lunds universitet här](#). Öppna den sedan i Adobe Reader och sök på ditt namn. Vi har redan hittat flera fall där namn varit konsekvent felstavade eller inte funnits med alls i avhandlingens namnregister, så du kanske behöver pröva olika stavningar.

3. Bifoga material som underlag för dina misstankar, om du har något. Det finns också en extern granskning som listar minst hundra direkta felaktigheter i avhandlingen. [Den kan läsas och laddas ner här](#). Den här granskningen har redan skickats till NPOF, men kanske kan hjälpa dig att formulera din egen kritik mot avhandlingen.

Vad är oredlighet i forskningen?

En svensk lag om forskningsfusk trädde i kraft 2020-01-01 (SFS nummer 2019:504). Den definierar oredlighet i forskning som ”en allvarlig avvikelse från god forskningssed i form av fabricering, förfalskning eller plagiering som begås med uppsåt eller av grov oaktsamhet vid planering, genomförande eller rapportering av forskning”.

Klagomål till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY)

Man kan inkomma med en anmälan till IMY om man uppfattar att ens personuppgifter har behandlats felaktigt. De gör en individuell bedömning och skickat ett beslut hem till en. Men det kan också inledas en fördjupad granskning och tillsyn av den berörda myndigheten om ärendet är allvarligt och omfattande, till exempel om många anmäler.

Längre fram kan du även väcka en skadeståndstalan i domstol mot Lunds universitet. Men det bör du inte göra förrän efter att IMY har uttalat sig i frågan, eftersom det stärker dina möjligheter att få rätt om det finns beslut på att dina personuppgifter har behandlats felaktigt.

Så här klagar du till IMY:

Beskriv på vilket sätt dina personuppgifter har behandlats felaktigt. Lunds universitet ska kunna förse dig med den information som du behöver för att kunna ta till vara dina rättigheter enligt GDPR. Exempelvis:

- Uppgift om varifrån personuppgifterna har hämtats
- Vilka uppgifter eller kategorier av uppgifter som behandlats i forskningen
- Hur länge personuppgifterna kommer att lagras
- Din rätt att begära tillgång till personuppgifterna
- Din rätt att få personuppgifter rättade eller raderade samt att få behandlingen av uppgifterna begränsad (rätten till radering och till begränsning av behandling av personuppgifter gäller dock inte när uppgifterna är nödvändiga för den aktuella forskningen)

Om Lunds universitet inte kan redogöra för vilka rutiner de haft för att samla in, spara eller publicera dina uppgifter, om de inte snabbt publicerar korrigeringar av felaktiga uppgifter, om de inte ger dig kopior på de personuppgifter som har använts i forskningen, om de inte kan redogöra för dig vilket lagrum de vilat sig mot när de hanterat dina uppgifter, så har de gjort fel. Inkludera detta i ditt klagomål till IMY.

För att det som du skickar in till IMY ska behandlas behöver du lämna uppgifter om vem du är, såsom för- och efternamn, samt kontaktuppgifter så att IMY kan nå dig, exempelvis e-post, postadress eller telefonnummer.

Du behöver ladda ner en kort blankett som du skriver ditt klagomål på. [Den kan laddas ner här](#). Blanketten kan redigeras i Adobe Reader. Skicka sedan in blanketten till imy@imy.se

Det finns också mer information på IMY:s hemsida om hur klagomål går till: <https://www.imy.se/privatperson/utfora-arenden/lamna-ett-klagomal/>

Tack för att du har läst hela vägen hit! Detta kan se ut som en lång lista på saker att göra, och det kan ta ett par timmar att hinna med allt. Men du gör inte detta bara för dig själv, utan också för att försvara många andra som också oskyldigt pekats ut. Nu kan många inte längre tryggt resa i länder där Muslimska brödrskapet är jagade. Om de har familj i dessa länder så kan de utsättas för förföljelser. Många har redan förlorat jobb och inkomst på att felaktigt stämplas som extremister. Vi tror inte att detta kommer sluta. Det kommer bara bli värre, om vi inte hjälps åt att markera att vi inte går med på detta.

Men det finns också hopp! Många i de traditionella medierna har nu börjat reagera och det finns ett starkt stöd på många håll för oss som drabbats. Många förstår att detta inte har gått rätt till. Behöver du känna lite hopp och inspiration inför arbetet, läs gärna dessa artiklar (obs, många är låsta) av [Bilan Osman](#), [Victor Malm](#), [Martin Aagård](#) och [Moa Berglöf](#)!

Bästa hälsningar,

Mattias Irving

För den ideella arbetsgruppen i föreningen Hjärta